

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla dr.Neigerné dr.Vejkey Klára ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a Neiger és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt I.r. és II.r. alperesek ellen kártérítés iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Tatabánya, 2011.évi január hó 26.napján 26.P.20.987/2009/20.szám alatt hozott ítélet ellen a felperesek részéről 21.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelesek az I. és II.r. felperesek 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni az I és II.r. alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I nd o k o l á s :

Az I. és II.r. felperesek az újabb eljárásban módosított keresetükben egyetemlegesen kérték kötelezni az I. és II.r. alpereseket 13.979.177 forint tőke, 6.258.826 forint lejárt kamattartozás és ezen összegek után 2002.március 4.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére.

Előadták, hogy közöttük és az I.r. alperes között szóban kölcsönszerződés jött létre és ez alapján 1995.november 30.napjától 1996.május 19.napjáig három részletben összesen 159.011 DM került átadásra. Megállapodásuk szerint az I.r. alperes havi 1.000.000 forintos részletben és évi 40 %-os kamattal volt köteles ezt az összeget visszafizetni.

A kölcsönadás tényét igazolja a közöttük 1997.június 1.napján létrejött írásbeli megállapodás is, amelyben az akkor fennálló tartozás összegéhez 30 %-os mértékű kamat került felszámításra. Ezt a szerződést az I.r. alperes aláírta és ezzel elfogadta. Álláspontjuk szerint ez az irat az I.r. alperes részéről tartozás elismerésnek minősül.

Hivatkoztak arra is, hogy követelésük nem évült el, mivel az I.r. alperest 2002.május 24-én írásban felszólították a teljesítésre, így az elévülés megszakadt.

Az I-II.r. alperesek a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy az I.r. alperes kizárólag, mint a II.r. alperes résztulajdonosa és ügyvezetője került jogviszonyba a felperesekkel, saját személyében kölcsönszerződést nem kötött. Az 1997.június 1.napján kelt okirat semmis, mivel az jogszabályba ütközik. Hivatkoztak arra is, hogy ezen kölcsönszerződés színlelt, hiszen a kölcsönszerződés aláírásakor pénz átadás nem történt.

A II.r. alperes elismerte, hogy részére a felperesek által megjelölt időpontban összesen 159.011 DM kölcsön folyósítására került sor. Ezt az összeget azonban 1996. szeptemberétől havi rendszerességgel fizette és a kölcsönszerződés 1999.júliusában lezárásra került. Ekkor a II.r. alperesnek kb.7.000.000 forint összegű tartozása állt fenn, amelynek fejében az I.r. alperes egy BMW típusú gépjárművet adott át 3.500.000 forint értékben a felpereseknek. A fennmaradó részt pedig "A" magára vállalta és ezt a felperesek elfogadták. Ez tartozás átvállalásnak minősül, amelynek "A" eleget tett. Hivatkoztak az elévülésre is, hiszen 1999.július 31-ét követően a felperesek a II.r. alperessel szemben semmiféle igényvel nem léptek fel, ezért a felperesek igénye elévült.

A megyei bíróság az újabb eljárásban meghozott jelen fellebbezéssel támadott ítéletében a felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I-II.r. alperesek mint egyetemlegesen jogosultak részére bruttó 1.022.760 forint elsőfokú és 200.000 forint másodfokú perköltséget. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 900.000 forint és 1.800.000 forint felperesi és alperesi fellebbezési eljárási illetéket.

Ítéletének jogi indokolása szerint elsődlegesen azt vizsgálta, a kölcsönszerződések mely felek között jöttek létre. A felperesi álláspont szerint a kölcsönöket az I.r. alperes kérte. Az 1997.júniusi megállapodásban II.r. alperest azért írták bele, mert tudomásuk volt arról, hogy autó vásárláshoz kérte a kölcsönöket és az I.r. alperes a II.r. alperesi vállalkozásba vitte be a pénzösszegeket. Ugyanakkor az alperesek védekezése szerint a szerződéses jogviszonyba az I.r. alperes kizárólag mint a II.r. alperes képviselője vett részt, így a kölcsönszerződés a felperesek és a II.r. alperes között jött létre.

A megyei bíróság a kihallgatott "B", "A", "C" tanúk vallomása és az 1997.június 1.napján kelt kölcsönszerződés azon kitétele alapján, hogy a kölcsön nyújtására jármű vásárlás céljából került sor, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kölcsönszerződés a felperesek, mint hitelezők, valamint a II.r. alperes mint kölcsönvevő között jött létre. Ezt igazolja az a tény is, hogy a II.r. alperes vásárolta meg ezen kölcsönösszegeből a járműveket.

Ezt követően azt vizsgálta, hogy kamatkikötésre került-e sor a peres felek kölcsönszerződésében és ha igen, annak mértéke mennyi volt.

Az 1997.június 1.napján megkötött szerződés a tőkét és a kamatot is tartalmazza az I.r. felperes előadása szerint. A felperesek azonban a kamat mértéke vonatkozásában ellentmondásos nyilatkozatot tettek, míg az I.r. alperes előadása szerint a megállapodásnál kamatról nem volt szó, mert devizában került sor a kölcsön nyilvántartására és ez árfolyam és kamat biztosítékot is jelentett a felperesek részére. A megyei bíróság álláspontja szerint a felperesek a kioktatásukat követően sem tudták igazolni az általuk kikötött kamat mértékét és a megyei bíróság az 1997.évi június 1.napján kelt szerződésben szereplő kamatkikötést pedig ítélezése alapjául elfogadni nem tudta, mivel a 20 %-os mértékű kamathoz képest eltúlzott összegű volt. Így az I.r. alperes azon előadását fogadta el, hogy a felek által megállapodott visszafizetendő összegek tartalmazzák a kamatot és erre tekintettel kerülhetett sor a kölcsönnek valutában történő nyilvántartására és számítására.

A megyei bíróság szerint az 1997.június 1.napján kelt irat a Ptk.242.§-a szerinti tartozás elismerésnek nem minősül.

Álláspontja szerint a felek egyező előadásából egyértelműen megállapítható, hogy a fenti kölcsönszerződés nem a felek tényleges akaratát, szerződési nyilatkozatát tartalmazza, tehát ebből eredően színelte, így a Ptk.207.§./6/ bekezdése értelmében semmis. Ebből eredően tartozás elismerésnek sem lehet értelmezni, mivel a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon kifejezetten és félreérthetetlenül az okiratból nem tűnik ki.

A perben eldöntendő kérdés volt az is, történt-e tartozás átvállalás "A" részéről. A Ptk.332.§./1/ és /2/ bekezdése szerinti tartozás átvállalásra irányuló szerződés alanyai a régi és az új kötelezett, tehát a jogosult a szerződés megkötésében nem vesz részt. A szerződés érvényességéhez a jogosult engedélyére, vagy hozzájárulására nincs szükség. Ezen szerződésre a törvény kötelező írásbeli alakot nem rendel, ez létrejöhet szóban, írásban és ráutaló magatartással is.

A megyei bíróság álláspontja szerint "A" részéről 1999.nyarán - amikor a II.r. alperes tartozása kb. 7.000.000 forint volt - az I.r. felperes az I.r. alperes BMW típusú gépjárművét 3.500.000 forint fejében elvitte, így a fennmaradó 3.500.000 forint tartozás megfizetését "A" vállalta magára. Ennek fejében 2001-2002 évben kozmetikai termékeket hozott be.

A szerződés fenti módon történő megszűnését, illetve az elszámolást igazolja a felperesek F/12 kimutatásában szereplő elszámolás is. A felvett összegek 15.519.870 forintos megjelölése, ugyanakkor az alperesek részéről 1996.szeptember és 1998. július 18.közötti időtartamban történő 8.660.000 forintos törlesztés is igazolja. Így 1999.nyarán a fennálló tartozás az alperesek szerint 7.000.000 forint körüli összeg volt, amelyet a fenti elszámolás is alátámaszt (felvett kölcsön 15.519.870 forint - 8.660.000 forint teljesítése = 6.859.870 forint).

A tartozás átvállalásra figyelemmel a II.r. alperes a Ptk.332.§./2/ bekezdése értelmében szabadult a kötelemből.

Vizsgálta az alperesek elévülési kifogását is.

Az alperesek arra hivatkoztak, hogy a követelés 1999.nyarán történő megállapodással a II.r. alperes a kötelemből kikerült és ezt követő 5 éven belül a felperesek az elévülés megszakadását, vagy nyugvását eredményező intézkedést az alperesek felé nem tettek. Írásban nem hívták fel az alpereseket a teljesítésre, így követelésük elévült.

A felperesek vitatták az elévülést és arra hivatkoztak, hogy 2002.május 24-én írásban felszólították az alpereseket a tartozás megfizetésére. Ezen túlmenően 2004.szeptember 6-án küldtek fizetési felszólítást, ennek elküldését azonban igazolni nem tudták.

A 2002.május 24-i irat átvételét az I.r. alperes tagadta, postai tudakozvánnyal a felperesek a feladáson túlmenően az irat kézbesítését igazolni nem tudták, illetve azt sem, hogy a postai feladóvény mely iratokra vonatkozott.

A címzésből eredően az I.r. alperesnek, mint magánszemélynek szól, nem pedig a II.r. alperes képviselőjének. Ezen túlmenően annak tartalma sem felel meg a Ptk.327.§./1/ bekezdésében írt követelményeknek, az a fizetéseképtelenség elismerésére vonatkozik, így az elévülés megszakadását nem eredményezheti.

A megyei bíróság álláspontja szerint a felperesek követelése elévült, hiszen 1999. nyarán került sor a tartozás átvállalásra és a II.r. alperesnek a kölcsöntartozásból való szabadulására, ezért a felperesek részéről a 2005.szeptember 26-i keresetindítás 5 éven túli.

Az ítélet ellen az I-II.r. felperesek fellebbezést nyújtottak be, melyben kérték annak megváltoztatását és az alperesek egyetemleges kötelezését 13.979.177 forint tőke, 6.258.826 forint lejárt kamat, valamint a tőke tartozás után 2002.március 4.napjától a mindenkor törvényes mértékű késedelmi kamat és a felmerült első- illetve másodfokú perköltség megfizetésére.

Fellebbezésük indokolása szerint tévesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a kölcsönszerződés köztük és a II.r. alperes között jött létre. Hangsúlyozták, a kölcsönt közvetlenül az I.r. alperes részére nyújtották, így az I.r. alperes a felelősség alól nem mentesülhet. A fellebbezési tárgyaláson kiemelték, hogy ebben az iratban a II.r. alperes egyetemleges fizetési kötelezettséget vállalt az I.r. alperessel. Nyomatékosan kérték figyelembe venni, hogy a kölcsön a II.r. alperes könyvelésében nem szerepelt. A kihallgatott "C" könyvelő tanuvallomása szerint a könyvelés I.rendű felperestől származó kölcsönt nem igazol.

A tanú vallomása alapján az is megállapítható, hogy ezen összegeket a II.r. alperes könyvelésében I.rendű alperes tagi hiteleként könyvelte le.

Az elsőfokú ítélet tényként ugyan rögzíti a tagi hitelt, valamint azt, hogy a visszafizetés a könyvelés szerint I.r. alperes részére történt, ezt azonban a döntésének meghozatalakor nem értékelte.

Ez is azt igazolja, hogy I.r. alperes részére folyósították a kölcsönt. Töretlen a bírói gyakorlat abban, amennyiben az adós ugyan harmadik személy érdekében igényel kölcsönt, úgy ez a kölcsönadó és a harmadik személy között jogviszonyt nem hoz létre.

Megalapozatlan a megyei bíróság azon álláspontja is, hogy a létrejött kölcsönszerződésben kamatkikötés nem szerepelt, a megállapodott visszafizetendő összegek a kamatot tartalmazzák.

Abban a peres felek egyező előadást tettek, hogy 159.011 DM került átadásra, amely a folyósítás időszakában 15.519.870 forintnak felelt meg. Önmagában kizárt, hogy olyan megállapodás jött volna létre a felek között, hogy az alperesek a folyósítás időpontjából meglévő forintértéket kötelesek megfizetni részükre úgy, hogy kamatfizetési kötelezettség nem terheli őket.

Az elsőfokú bíróság okfejtése azért téves, mivel a devizában felvett kölcsön forintértékéből levonva a forintban történő visszafizetést, úgy az árfolyamkülönbség nincs figyelembe véve.

Azt nem vitatták, hogy az 1997.június 1.napján kelt okiratban megjelölt kamat mérték eltűzött.

A fentiek alapján a megyei bíróság tévesen fogadta el, hogy a peres felek 1999.nyarán egymással elszámolták és ebben az időszakban a tartozás csak 7.000.000 forint volt.

Vitatták az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az 1997.június 1.napján kelt megállapodás nem minősül a Ptk.242.§-a szerinti tartozás elismerésnek.

Elismerték, hogy az okirat megfogalmazása nem szabatos, jogilag kifogásolható, hiszen laikusként ők maguk írták. Az I.r. alperes előtt az aláírását megelőzően azonban egyértelmű volt, hogy mire irányul az akaratuk: fennáll a kölcsöntartozás, amely lejárt, a tartozást okirat nem igazolja, így az okirattal utólag ismeri el a kölcsönszerződés és a tartozás tényét. Kérték azt nyomatékosan figyelembe venni, hogy az I.r. alperesnél otthagyták az általuk szerkesztett tervezetet, lehetőséget biztosítottak arra, hogy átgondolja, illetve jogi tanácsot kérjen.

Megítélésük szerint az I.r. alperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az okirat tartalma igazolja a kölcsön átadás tényét és így a visszafizetési kötelezettség fennállását.

Álláspontjuk szerint tévesen fogadta el a megyei bíróság az alperesek azon érvelését, hogy köztük és "A" között 1999. nyarán tartozás átvállalás jött létre. Nem vitatták, hogy "A" beszállított kozmetikai termékeket, ezt azonban harmadik személy részéről történő teljesítésként fogadták el.

Előadták, hogy ellentmondás van az elsőfokú ítélet indokolás 13. oldal 1-2. bekezdésében foglalt megállapítások között.

Vitatták a megyei bíróságnak az elévüléssel kapcsolatos jogi álláspontját is. Álláspontjuk szerint a követelés nem évült el, hiszen az elsőfokú bíróság által is megállapított tényállás szerint "A" mint harmadik személy részéről történő teljesítésre 2001-2002. évben került sor.

Ezen teljesítéssel pedig az elévülés megszakadt és a kezdetét ettől az időponttól kell számítani. Így az ügyvédi felszólító levél megküldéséig 5 év nem telt el, a követelésük nem évült el.

A felperesek a bizonyítékok értékelésénél kérték azt figyelembe venni, hogy "B" és "A" az I.r. alperes üzlettársai, barátai, "D" az I.r. alperes élettársa volt, őt több tárgyalásra is elkísérte. "E" "A" házastársa, ő is szoros baráti kapcsolatot ápolt az I.r. alperessel. Így ezen tanúktól elfogulatlan vallomás nem elvárható.

Az I-II.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján. Igényt tartottak a fellebbezési perköltségük megfizetésére is.

Érvelésük szerint a felperesek változatlanul állítják, hogy a kölcsönszerződés közöttük és az I.r. alperes között jött létre, így a jogi képviselővel eljáró felperesek ebben az esetben magyarázattal tartoznak, hogy a peres eljárás során miért és milyen jogi alapon perlik a II.r. alperest.

A II.r. alperes könyvelése, adóbevallása és éves mérlege szempontjából nem bír jelentőséggel, hogy a perbeli kölcsönösszeg I.r. alperestől vagy felperesektől származik, mert a kölcsönösszeg minősítése sem a mérleg adatokat, sem az adóbevallási adatokat semmilyen formában nem befolyásolja.

Írásbeli kölcsönszerződés megkötésére nem került sor, és a kölcsönfelvétel időpontjában hatályos számviteli törvény, de a jelenlegi számviteli törvény sem teszi lehetővé hitelt érdemlő számviteli dokumentumok nélkül ügyletnek az adott gazdasági társaság könyveiben történő szerepeltetését a felperesekkel megkötött írásbeli szerződés hiányában a II.r. alperes könyvelésében nem is szerepelhetett volna a felperesektől származó kölcsön, mert azt a jogszabályok kifejezetten kizárták és jelenleg is kizárják.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a kölcsönszerződés kamatkikötést azért nem tartalmazott, mert a nyújtott kölcsön összegét a kölcsönadás időpontjában érvényes valutaárfolyamokon német márkára számolták át a felek, majd a törlesztések összegét sem forintban, hanem az aktuális német márka árfolyamon számolta ki a II.r. felperes. A felperesek hasznát az jelentette, hogy a túlnyomó részt forintban nyújtott hitelt a hitelnyújtás időpontjában átszámolt valuta összegének megfelelő forintösszegben kellett visszafizetni.

Alapítványul hívatkozna a felperesek arra, hogy az alperesek által kifizetett 8.860.000 forint tartalmazza a BMW gépjármű értékét.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy az 1997.június 1.napján kelt kölcsönszerződésnek nevezett okirat nem minősül tartozás elismerésnek, ennek megfelelő indokát is adta.

Megalapozott a megyei bíróság azon jogi álláspontja is, hogy tartozás átvállalás jött létre a II.r. alperes, illetve "A" között. "A" két kamionji árut hozott be 2002.január, illetve február hónapban a felperesek kizárólagos tulajdonában lévő "F" Kft. részére.

Helyes a megyei bíróságnak az elévüléssel kapcsolatos jogi álláspontja is.

Az 1997.június 1.napján kelt okirat a tartozás összegét 187 DM-ben határozza meg, a visszafizetést havi 10.000 DM-ben, tehát 19 hónapban. Ezt figyelembe véve a kölcsön visszafizetésének határideje - akár I.r. akár II.r. alperes vette át - 1998.december 31-én lejárt. Ezt követően az elévülést kizárólag a Ptk.327.§-ában írt cselekmények szakítják meg. A visszafizetési határidő megegyezéssel történő módosítása 1999. nyarán történt. Az esetben, ha a megállapodás nem jött létre a felek között 1999. júniusában, úgy az elévülés nem szakadt meg, azaz 2003.december 31-ével a felperesi követelés elévülése bekövetkezett, akár az I.r., akár a II.r. alperes a tartozás kötelezettje.

Hangsúlyozták, amennyiben a kölcsönt nem a II.r. alperes vette fel, úgy "A" nem fizethetett a felperesek részére. Nincs peradat arra, hogy az I.r. alperes tartozását kívánta volna átvállalni "A" úr.

A felpereseknek a tanúk elfogultságára hivatkozó megállapítása megalapozatlan, hiszen a tanúk és az alperesek között hosszabb idő óta semmiféle kapcsolat nincs.

A felperesek fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítéletábla álláspontja szerint az újabb eljárásban a megyei bíróság az elsőfokú eljárás adatait a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg, az ebből levont jogi következtetésével az ítéletábla az alábbi eltéréssel, illetve kiegészítő indokolással ért egyet. Ez azonban az ítélet érdemi helyességét nem érinti.

Az ítéletábla a fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel - a megyei bírósággal egyezően - elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a perbeli kölcsönszerződés mely peres felek között jött létre.

Az elsőfokú eljárás adatait alapján tényként állapítható meg, hogy az I.r. alperes és a felperesek között szóban 1995.november 30-ától 1996.május 19.napjáig terjedő időszakban három alkalommal összesen 159.011 DM-nek megfelelő kölcsön került átadásra, amelyet az I.r. alperes tagi hitelként befizetett a II.r. alperes pénztárába és a törlesztések egy része is a II.r. alperes pénzből az I.r. alperes néven tagi hitel visszafizetéseként kerültek könyvelésre. Ezen összegből a II.r. alperes 2 db Mercedes

típusú tehergépjárművet vásárolt. A kölcsön folyósításának időpontjában ez az összeg 15.519.870 forintnak felelt meg.

Az alperesek a hitel törlesztését az I.r. alperes 1996.szeptemberében kezdte meg, majd 1996.decemberéig terjedő időszakban több részletben összesen 3.000.000 forintot megfizetett. Ezt követően 1997.év elején törlesztésre nem került sor. A felperesek kezdeményezésére 1997.március 27.napján "B" - a II.r. alperes másik ügyvezetője, az I.r. alperes üzlettársa - elismervényt adott ki 19.000.000 forint összeggel, azzal, hogy az I.r. alperes akadályoztatása esetén a II.r. alperesi társaságban való részesedéséből kielégíti I.r. felperes követelését.

Ezt követően 1997.június 1.napján „kölcsönszerződés” megnevezésű irat készült, amelyet a II.r. felperes szerkesztett. Ezen kölcsönszerződésben kölcsönadóként az I. és II.r. felperesek szerepelnek, míg kölcsönvevőként az I. és II.r. alperesek. Ezen kölcsönszerződést kölcsönadóként mindkét felperes aláírta, míg kölcsönvevőként az I.r. alperes aláírása szerepel. Ezen kölcsönszerződés 1/pontja tartalmazza, hogy a kölcsönadók 187.345 DM-et ad kölcsön a kölcsönvevők részére gépkocsi vásárlási célzattal. A kölcsönszerződés 3/A/pontjában 40 %-os kamatfizetési kötelezettség szerepel és a törlesztés kezdeteként 1997.június 1.napja, míg a havi törlesztő részlet minimum 10.000 DM.

Ezen kölcsönszerződés vonatkozásában a peres felek egyezően úgy nyilatkoztak, hogy ezen kölcsönszerződés színlelt, hiszen nem vitásan ebben az időpontban kölcsön folyósítására a felperesek részéről nem került sor. Ugyanakkor az alperesek vitatták a kölcsön összegét is, figyelemmel arra, hogy a felek között ténylegesen 159.011 DM-nek megfelelő összeg került folyósításra. Ugyanakkor az I.r. alperes arra is hivatkozott, hogy ezt a szerződést nem mint magánszemély, hanem mint a II.r. alperesi Kft. ügyvezetője írta alá.

A Ptk.207.§./6/ bekezdése szerint a színlelt szerződés semmis, ha pedig az más szerződést leplez a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni.

Ezért az ítéltábla a peres felek közötti jogviszonyt a leplezett szerződés alapján bírálta el. Az ítéltábla álláspontja szerint az 1997.június 1.napján kelt kölcsönszerződés megnevezésű irat tulajdonképpen a korábbi, szóban megkötött kölcsönszerződés módosítása, mivel a kötelemben egyetemleges kötelezettként belépett a II.r. alperes, és a felek az eredeti szerződés egyes feltételét a teljesítési határidőt módosították. A Ptk.523.§./1/ bekezdése esetében nincs akadálya annak, hogy a hitelező érdekeinek fokozottabb biztosítása céljából más személy az adóssal egy sorban helytállási kötelezettséget vállaljon. Ez a törvényben külön nem nevesített személyi biztosítéknak minősül, ha a kölcsön és járulékai visszafizetésére a hitelezővel kötött szerződésben harmadik személy a kölcsön felvevőjével egyetemleges módon annak adóstársaként kötelezi magát. (BH.1995.457.)

A felek által kötött kölcsönszerződés szövegezéséből egyértelműen megállapítható, hogy kölcsönvevőként mind az I.r. alperes, mind pedig a II.r. alperesi Kft. szerepel. Ezért a Ptk.337.§./1/ bekezdése alapján egyetemleges adóstársaknak minősülnek, és felelősségük a fennálló tartozásért a felperesek felé egyetemleges.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján tényként állapítható meg, hogy 1999.év nyarán az I.r. alperes a tulajdonát képező gépjárművet adta át az I.r. felperes részére a fizetési kötelezettség csökkentése érdekében, amelyet ő elfogadott. Ugyanakkor a fennmaradó 3.500.000 forint vonatkozásában a II.r. alperesi Kft. volt tagja "A" vállalta a még fennmaradó kb.3.500.000 forintot akként teljesíti, hogy két kamionji kozmetikai cikket hoz be a felperesek tulajdonát képező "F" Kft. részére szintén a fizetési kötelezettség megszűnése érdekében.

E körben eldöntendő kérdés volt, hogy "A" teljesítése tartozás átvállalásnak, vagy harmadik személy részéről történő teljesítésnek minősül-e. E vonatkozásban az ítéltábla a felperesek fellebbezési érvelését osztotta.

A Ptk.332.§./1/ bekezdése szerinti tartozás átvállalás a régi és az új kötelezett közötti szerződés. Nem minősül tartozás átvállalásnak az, ha a harmadik személy a jogosulttal állapodik meg abban, hogy az eredeti kötelezett helyett teljesít, és az sem, ha a harmadik személy ilyen megállapodás nélkül ajánlja fel a teljesítést a kötelezett helyett. (EBH.2001.412.)

A kötelezeti egyetemlegesség miatt "A" felajánlása egyetemleges kötelezettség még fennálló részének teljesítésére terjedhetett ki.

Az ítéltábla álláspontja szerint "A" által felajánlott teljesítésre a Ptk.286.§. /1/ bekezdésében foglalt - harmadik személy részéről felajánlott teljesítés - az irányadó. Az elsőfokú eljárás adataiból ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a harmadik személy - "A" - a felperesekkel állapodott meg a kozmetikai termékek behozataláról és az azzal kapcsolatos elszámolásról, hogy ezáltal - egyébként az I. és II.r. alperest egyetemlegesen terhelő - tartozás fennálló részét teljesíti, így a Ptk.332.§./1/ bekezdése szerinti tartozás átvállalás szóba sem jöhet, tehát alanyváltozásra a peres felek között megkötött szerződésben nem került sor, az eredeti kötelezett a kötelezettségétől nem szabadult.

Ezt követően az ítéltábla elévülés kérdését vizsgálta.

Az ítéltábla hivatalból beszerezte a II.r. alperesre vonatkozó 2011.november 23.-án kelt cégmásolatot. Ez alapján megállapította, hogy a II.r. alperes 2008.július 11.napjától kezdődően felszámolási eljárás alatt áll. A felperesek a 2011.november 24. napján megtartott tárgyaláson (Pf.4.sorszámú jegyzőkönyv 2.oldal 1.bekezdés) kérdésre előadta, hogy a perbeli követelés tekintetében a II.r. alperessel szemben a felszámolási eljárásban hitelezői igényt nem jelentettek be.

A Cstv.38.§./2/ bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontja előtt indult peres és nem peres eljárások a korábban eljáró bíróság előtt folytatódnak, a pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti a 28.§./2/ bekezdésének f/pontjában és a 46.§./7/ bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése - azaz hitelezői igényének határidőben a felszámolóhoz történt bejelentése, a nyilvántartásba vételi díj befizetése és a felszámoló részére történő igazolása - alól.

Ha a hitelező az igénybejelentési határidőt elmulasztja az a Cstv.37.§./3/ bekezdése értelmében jogvesztéssel jár. A jogvesztésnek pedig az a következménye, hogy a korábbi jogosultnak nem csupán az igény érvényesítésére, kikényszerítésére szűnik meg a lehetősége, hanem megszűnik, elenyészik maga az igény is. (EBH.2009.2063.)

Mivel a felperesek a II.r. alperes vonatkozásában a Cstv.37.§./3/ bekezdésében meghatározott egy éves igénybejelentési határidőt elmulasztották, ez jogvesztéssel jár, ezért a felperesek keresetét a fenti okokra hivatkozással a II.r. alperessel szemben - jogvesztő határidő elmulasztása miatt - elutasította.

Ezt követően az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a felperesek követelése az I.r. alperessel szemben elévült-e vagy sem.

A Ptk.324.§./1/ bekezdése szerint ha a jogszabály másként nem rendelkezik a követelések 5 év alatt évülnek el.

Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik, azaz amikor megnyílik a bíróság előtti igényérvényesítés lehetősége. Az esedékesség gyakorlatilag azonos a lejáratával. A lejárat pedig az az idő, amikor a kötelezett teljesítésre köteles, illetőleg amikor a jogosult a teljesítést köteles elfogadni.

Ha a teljesítési határidőt sem szerződés, sem jogszabály nem határozza meg, akkor a teljesítés nyomban esedékes vagy azzá tehető. Az elévülési idő folyását a szolgáltatás jogszerű visszatartása nem érinti, mert csak a mulasztó félen áll, hogy a joga érvényesítésének az akadályát elhárítsa.

A Ptk.327.§./1/ bekezdése értelmében a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is - végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

A teljesítésre irányuló írásbeli felszólítás tartalmi feltételeiről a törvény nem rendelkezik. A bírói gyakorlat e körben az elévülés megszakadását kiváltó hatást az olyan felszólítás esetén ismeri el, amely tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján a kötelezett a vele szemben támasztott követelést kétségtelenül azonosítani tudja.

A Gkt.72/1993.számú állásfoglalást az elévülést megszakító írásbeli felszólítás tartalmát illetően ad részletes iránymutatást. Ez az állásfoglalás nem csak a gazdálkodó szervezetek pereiben irányadó, hanem más esetekben is alkalmazható. Az állásfoglalás indoklása szerint megfelelőnek kell tekinteni a felszólítást nem csak akkor, ha abból az érvényesített követelés határozottan és egyértelműen (jogcím és összeg, vagy egyebek szerint szabatosan megjelölve) kitűnik, hanem abban az esetben is, ha a felszólítás ilyen részletes adatokat nem tartalmaz ugyan, de a közölt adatok alapján a kötelezett meg tudja állapítani, hogy milyen jogviszonyból, illetve tényállásból származó követelésről van szó.

Ezért az állásfoglalás kimondja, hogy a követelés elévülésének megszakadásához elegendő, ha a felszólítás olyan adatokat tartalmaz, amelyek alapján a kötelezett a vele szemben támasztott követelést azonosítani tudja.

Ugyanakkor jelen perben az I-II.r. alperesek egyetemleges kötelezettek az 1997. június 1.napján kelt kölcsönszerződés alapján. E vonatkozásban a Ptk.337.§./1/ bekezdése kimondja, egyetemleges kötelezettség esetében minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, úgy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik.

A fentiek alapján mindazok a tények, amelyek nem kapcsolatosan a jogosult kielégítésével szubjektív hatályúak. Ezekre a tényekre csak az a kötelezett hivatkozhat, akinek a jogosulttal való jogviszonyából e tények adódnak. Egyik kötelezett javára bekövetkezett elévülés nem hat ki a többiekre. A többi kötelezettel szemben tehát a jogosult továbbra is bírósági úton érvényesítheti az egész követelést. Ugyanez vonatkozik az elévülés nyugvására és megszakadására is. Azok az akadályok, amelyek gátolják a követelésnek valamely kötelezett elleni érvényesítését, csak ezzel a kötelezettel szemben vezetnek az elévülés nyugvására. Az egyik kötelezettnek küldött írásbeli felszólítás, vagy az egyik elleni perindítás is csak a címzettet, illetőleg ezen alperessel szemben szakítja meg az elévülést, a többiekkel szemben az elévülési idő változatlanul tovább folyik. Tehát a kötelezettek egyetemlegesség esetén nem hat ki az elévülés megszakadása a másik kötelezettre (BDT.2006.1420.).

A felperesek e körben arra hivatkoztak, hogy az I.r. alperessel szemben az elévülés nem következett be, mivel 2002.május 24.napján írásban felszólították az alpereseket a tartozás megfizetésére.

A fentiek igazolására a felperesek a jelen perben a 7.sorszámú jegyzőkönyvhöz F/1 alatt becsatolták a könyvelt levélpostai küldemény és távmásolat feladóvevényét, "G" közjegyző 2002.május 24.napján kelt okirat másolat és névaláírás hitelesítéssel kapcsolatos 2120 forintra vonatkozó számla fénymásolatát és egy 2002.január 1.napján keltezett „jegyzőkönyv” megnevezésű iratot. Ezen jegyzőkönyv tárgya: „I.rendű alperes fizetéseképtelenség bejelentése”. A jegyzőkönyv tartalma szerint a tartozás értéke a fenti időpontban 22.706.214 forint, felek évi 40 % kamat megfizetésében állapodnak meg, a törlesztés kezdete 1997. június 1.napja, a havi törlesztő részlet minimum 1.212.000 forint. A hitel összegét I.rendű alperes több részletben kapta, illetve vette át és a mai napon ezen jegyzőkönyvben kijelenti, hogy az 1997.június 1.napján kelt megállapodás fizetési kötelezettségeit a hitelezőkkel szemben jelenleg teljesíteni nem tudja, és egyben kéri, hogy 2002.január 15-én ezen okból újra tárgyaljanak. Ezen jegyzőkönyv a felek részéről aláírásra nem került.

A megküldött feljegyzésben az szerepel, hogy I.rendű felperes megküldi I.rendű alperes részére a 2002.január 14-én kelt jegyzőkönyv aláíratlan 2 példányát és "B" által írt elismervény hiteles másolatát, amely 1997. március 27-én kelt. Kéri az aláírt jegyzőkönyv eljuttatását számára személyesen vagy postán.

A fentiek alapján az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a felperesek által hivatkozott 2002.május 24.napján feladott levél megérkezett-e az I.r. alpereshez, illetve a borítékban lévő levél tartalmában alkalmas volt-e az elévülés megszakítására, megfelelt-e a Ptk.327.§./1/ bekezdésében írt feltételeknek. Az elévülés megszakítása csak akkor következik be, ha az I.r. alpereshez megérkezett levél a követelés teljesítésére irányuló felszólítást tartalmaz.

A felperesek által becsatolt ajánlott levélpostai küldemény feladóvevénye alapján csak az állapítható meg, hogy az I.r. felperes 2002.május 24.-én ajánlott levelet küldött az I.r. alperes részére. A felperesek postai tudakozvánnyal azonban bizonyítani nem tudták, hogy a levél valóban megérkezett az I.r. alpereshez, illetve az pontosan mely iratokra vonatkozott. Az I.r. alperes az irat átvételét tagadta.

Ugyanakkor az ítéltábla megítélése szerint a fentebb részletesen idézett levél tartalma sem alkalmas az elévülés megszakadására, hiszen az tulajdonképpen az I.r. alperes fizetéseképtelenségének a bejelentésére vonatkozik, felszólítást az alperesi teljesítésre nem tartalmaz, bár nem vitásan az igény beazonosítható. A fentiek alapján az ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 2002.május 24.napján kelt levél az I.r. alperes vonatkozásában nem minősül elévülést megszakító felszólításnak.

Kétségtelen, hogy a Ptk.327.§./1/ bekezdése alapján az 1997.június 1-i megállapodás megszakította az elévülést, és az 5 éves elévülési idő ekkor újból elkezdődött, melyet az 1999.nyári újabb megállapodás ismét megszakított, és az elévülési idő ismét elkezdődött.

A megyei bíróság ítéletében ugyanakkor helyesen állapította meg, hogy 1999.nyaratól számítva a Ptk.324.§./1/ bekezdésében meghatározott 5 éves elévülési határidő a felperesek jogi képviselőjének a 2005.augusztus 16.napján kelt felszólító leveléig eltelt. Az ítéltábla e körben nem osztotta a felperesek azon fellebbezési érvelését, mivel "A" teljesítésére 2002.év első felében került sor, ezzel az elévülés megszakadt és így a felszólító levél illetve a perindítás az 5 éves elévülési időn belül történt.

"A" teljesítését az ítéltábla harmadik személy részéről történő teljesítésként fogadta el, ami az elévülést nem szakítja meg, hiszen alanyváltozásra a szerződésben nem került sor.

Ugyanakkor az is kétséget kizáróan megállapítható az elsőfokú eljárás adataiból, hogy "A" vonatkozásában a teljesítéssel kapcsolatban a felek határidőben nem állapodtak meg, így a megállapodás időpontjában a teljesítés nyomban esedékessé vált. Ezért az ő részéről történt 2002.január illetve március havi esetlegesen késedelmes teljesítés az elévülést nem szakította meg.

Mindezen indokbeli kiegészítéssel az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperesek teljes egészében pervesztesek lettek, ezért az ítéltábla a Pp.78.§./1/ bekezdése alapján őket kötelezte a felmerült másodfokú perköltség megfizetésére.

Az ítéltábla az Itv.51.§./1/ bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jogban részesülő felpereseket mentesítette az illeték ismételt megfizetése alól.

Győr, 2011.évi december hó 2.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.
bíró